SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni" Kopitarjeve ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.
Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 222. V Ljubljani, v četrtek 28. septembra 1899. **Letnik XXVII**

„Narod" zoper samostane.

„Slovenski Narod« zopet ščuje in hujska zoper redovništvo. Ker v domači deželi ne more več najti verjetnih laži, je šel sedaj na Francosko.

Pod naslovom »Samostanske skrivnosti« je prinesel v soboto članek, v katerem popisuje razne nerednosti »nekega ženskega samostana« na Francoskem. Tiste redovnice imajo baje sirotišnico za dekleta. Škof Turinaz, »mil in pobožen človek, ne le resnično veren, blag in moder, nego tudi jako diskreten duhovnik«, je zasledil, da silijo redovnice dekleta k trdemu delu. Delati morajo čez delavni čas. Če nočejo več biti v zavodu, jim ne dajo obleke in perila. Šivajo pa tudi za zunanje ljudi in škof se je baje prepričal, da kroj ni vedno spodoben. Vse to pa iz lakomnosti. Na eni strani brezvestno razsipne so na drugi strani skrajno lakomne in trdosrčne. Škof Turinaz se je trudil odpraviti te razmere. A »pobožna mati-predstojnica« ni bila škofu pokorna. Škof jo je tožil v Rim. V Rimu pa ni ničesar opravil in sicer zategadelj ne, kakor pravi »Narod«, »ker dobivajo rimski kardinali od teh samostanov velikanske svote in zato radi zatisnejo jedno oko, časih pa, kakor kaže slučaj v Nancyju, tudi obe . . .«

Sklep »Narodov« je: »Bodite pozorni! Redovništvo se na Slovenskem nenavadno hitro množi . . . V njih rokah se zbirajo ogromni kapitali. In vsak dan se naseljujejo novi ženski redovi, tako da ljudje že z bojaznijo gledajo v prihodnost.

Slovenska naša domovina je na potu, da postane druga Irska. Razloček bo le v tem, da bodo tisto ulogo, ki jo na Irskem igrajo angleški lordi, pri nas igrali vsakovrstni redovniki in redovnice. Usoda kmetskega stanu pa bo jednaka: naš kmet postal bo dninar brez lastnega doma, kolon ali popoln proletarec . . .« Torej proč s samostani, proč z redovniki in redovnicami!

Da bi članek še bolj v živo zadel, je porabil člankar dvojen pomoček. Najprej »Narod« — citira. »Da »Slovenec« po svoji pobožni navadi ne bo mogel kričati laž, liberalno obrekovanje, tako pravi »Narod«, povemo v naprej, da smo ta slučaj posneli iz cerkvenih uradnih podatkov, dobili smo jih v četrtem sešitku zbirke uradnih dekretov papežkih tribunalov »Romana analecta« str. 146—152.« In to je prvi pomoček, s katerim deluje »Narod« na svoje bravce — »citira«. Drugi pomoček pa je, da se je člankar podpisal: »liberalen duhovnik«.

Začnimo z zadnjim! Ne verjamemo, da bi bil kak liberalen duhovnik tako neumno-zloben, če se ni morda — kakor je prorokoval Benkovič — sam Korel Slanc v Pletarjih pomenišil. Edino njemu, dolenjskemu filozofu šefredakterju »Rdečega Praporja« in poglavitnemu sotrudniku »Rodoljuba« in »Naroda«, bi mi prisodili ta »chef d' oeuvre«, če bi nam pristala sodba!

»Liberalen duhovnik« — »citira«! Četrti sešitek »Romana analecta« str. 146 do 152. Toda če je imel mož »Romana analecta« v rokah, je gotovo videl, da so »Romana analecta« časnik, časnik, ki ima že svoja leta, vsako leto letnik, vsak letnik ima četrti sešitek in vsak četrti sešitek str. 146 do 152. Naj torej »liberalen duhovnik« milostno citira letnik! Mi imamo pred seboj zadnja dva letnika, a zaman iščemo na str. 146 do 152 takih podatkov. Mogoče je, da liberalen duhovnik ne laže — saj laž ni lepa stvar! — a gotovo je najmanj, kar moremo terjati od njega, da točno citira! Kje torej je opisano vse tisto?

Mogoče, pravimo, da liberalen duhovnik — ne laže! Redovnice — lakomne, moj Bog, to je mogoče! Lakomnost je naglavni greh, in zgodi se lahko, da premaga tega in onega, celo redovnika ali redovnico, da, mi bi ne izvzeli niti ne — Korla Slanca! Mogoče, da so se godile take nerednosti v dotičnem samostanu. Cerkev jih gotovo ne odobrava. Da jih ne odobrava, za to je najboljša priča »liberalen duhovnik« sam, ki trdi, da se je škof Turinaz, predstavnik cerkve v Nancyju, takoj vzdignil in vse poskusil, da bi odpravil te razmere, in ko ni zmogel sam ukrotiti nevrednih redovnic, tožil jih je v Rim, »ogorčen«, kakor pravi »Narod«, »z bolestjo in obupanjem« . . .

Toda tu pa stojmo! Na kateri strani, gospod liberalni duhovnik, na kateri strani v »Analecta Romana« je zapisano, da škof v Rimu ni nič opravil, ker rimski kardinali dobivajo od teh samostanov velikanske svote? Na kateri strani, gospod liberalni duhovnik, vi, ki očitate drugim laži in obrekovanje? Če ne doženete dokaza, ste **infamen obrekovavec**!, ste **»Schuft!«** in **podlež**!

Sedaj pa recimo, da bi bilo vse res, kar se je baje godilo v samostanu v Nancyju! Kaj pa sledi iz tega? Če je kak advokat na Francoskem oderuh, ali smem že iz tega sklepati, da je tudi Korel Slanc na Kranjskem — oderuh? Če je kak samostan na Francoskem zabredel v lakomnost, ali smemo to že samo zategadelj trditi o samostanih na Kranjskem, in zato začeti gonjo zoper nje?

Narod obubožava, toži farizejsko »liberalen duhovnik«. Res je, toda ali so samostani krivi? Jožef II. je razgnal na stotine samostanov, ali je zato narod obogatel?

Slavni prirodoslovec Oken je pisal že l. 1814: »Velika napaka je bila, da so zatirali samostane in poniževali duhovščino. Taki grehi se prej ali slej maščujejo, kar se pri nas, žali Bog, že godi. Kje je sedaj imetje, ugrabljeno sa-

LISTEK.

Parabole.

Spisal J. Jörgensen.

Zavdajalec.

Mračilo se je v prostorni delavnici zavdajalčevi. Skozi veliko obokano okno je padal poslednji dnevni sij na premnoge papirje in na blesteče pergamentne liste odprtih folijantov, ki so ležali na mizi. Svetloba je iskrila na posodah in retortah, in drobila svoje žarke na vsakovrstnih zelenih in rumenih tekočinah, ki so stale v dobro zamašenih steklenicah na policah. Pod nekim loncem je gorel višnjev plamen, in nad loncem sklonjen je stal strupar, siv in star, v dolgem, prav do nog segajočem talarju, s čepico na sivem temenu. Na ustih in nosu je imel stekleno masko, da bi ne udihaval strupenih hlapov, ki so prihajali iz lonca.

Zunaj je zahajalo solnce. Za mestnimi stolpi se je rudečilo nebo, in vsi zvonovi so zvonili angeljsko češčenje. Strupar je prekinil svoje delo, ugasnil višnjevi plamen, odprl okno.

Zamišljen je stopal po sobi gor in dol, med tem ko so zvonovi zvonili, in ko je dim iz vseh mestnih dimnikov, kjer se je kuhala večerna juha, napolnjeval ozračje.

Strupar je mrmral tja v temo:

»Mojega velikega mojstra so sežgali pred kratkim tam doli na stolnem trgu v veselje druhali in duhovnikom . . . Moža, tako plemenitega in tako dobrega; ne najdejo mu jednakega v svojih spovednicah . . . Moža, ki ni storil nikoli niti muhi nič žalega — učenjaka, ki se je pečal na tihem s svojimi knjigami in steklenicami in ki ni nikoli nobenemu človeku odnesel vinarja . . Tega so sežgali tam doli — druhal in njeni duhovniki . . .

»Ali ni zakonito dovoljeno napravljati strup? To je znanost in umetnost kakor druge umetnosti in znanosti. Tistemu prodam svoje blago, ki je hoče kupiti, in ne vzamem zanj več, kakor je vredno, s primernim denarjem za moj trud . . . ali je to nepostavno, ali je to nečastno, ali je to kaznjivo? Jaz mislim, da ne . . .

»Pravijo, da se umori s strupom po deželi množe, in šepečejo si, da sem jaz tisti, ki prodaja v ta namen strup . . . Ali jaz vem, čemu rabijo moj strup? Jaz si umijem roke — jaz ne vem ničesa, prav ničesa . . . Jaz sam bi ne položil nobenemu človeku na pot niti bilke.

»Jaz živim tako mirno in jednakomerno kakor pobožen menih. Plačujem mestu in državi davke in dam vsakomur miloščine, ki potrka na moja vrata. Med mojimi štirimi stenami se ne gode nobene nerodnosti, prav nič hudega.

»Jaz sem spreten strupar, pravičen strupar! Prodajem svoj strup, kakor prodajajo drugi svoj kruh. Nekateri potrebujejo kruha, drugi strupa. Mnogo jih živi od kruha, drugi pomrjo od strupa. Jaz ne morem nič za to.«

To in še marsikaj druzega je mrmral stari strupar, ko je legala tema na zemljo. In prižgal je oljnato svetilko, in pri njenem motnem svitu je študiral še dolgo preperele liste v delih velikih toksikologov.

In legel je v postelj in zbudil se je sredi noči iz strahu, da so prišli rabljevi pomočniki, da bi ga zgrabili. In vendar mu ni pokazala njegova vest niti enkrat v najtršem spanju mrtvih trupel tistih, katere je usmrtil njegov strup.

mostanom? Kje njih knjižnice, njih zbirke? Ko bi samostani tudi ne bili zakladnice za deželo — a bili so — bi jih vendar že iz hvaležnosti morali pustiti! Ali niso bili oni, ki so prvi obdelovali zemljo, poučevali ljudstvo, vodili nevedne kneze, učili oblažujočo vero in ž njo nosili vedo in omiko? Kaj bi mi bili brez samostanov? Poldivjaki! O, mi upamo, da bodo še prišli časi, ko se bodo vlade streznile, ko bodo vesele, če se bodo vračali v razpale samostane redovniki in zopet zapeli svete himne v slavo božjo in spodbudo ljudstva!«

Narod obubožava, »tisoč in tisoč rojakov je že šlo čez široko morje iskat kruha« — žalostna resnica! Toda ali se to godi še le od tedaj, ko so prišli menihi v Stičino, ko so kupili Pletarje? Na Bled, v Tržič, na Jesenice itd. niso prišli menihi — ali zato »stotine kmetskih rodbin lahko in udobno živi« na blejskem, na tržiškem svetu? Vi, ki hodite pomagat tržiškim židom v boju zoper kmeta, židom, ki trgajo kmetu kos za kosom od rodne zemlje, vi klevetate na redovnike in redovnice, ki vas niso nikdar žalile, če ni morda to žalitev, da vam s svojim krepostnim življenjem vzbujajo brezbožno vest!

Proč s samostani! Ta klic se glasi iz »Narodovega« članka. Le ščujte, le hujskajte! Prepričani pa tudi bodite, če uspe vaše delo, da bodete vzredili narod — poldivjakov!

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. septembra.

Liechtensteinov poskus se je toraj popolno izjalovil in s tem je tudi splavala po vodi vsaka nada, da se sostavi desniški kabinet. Knez Liechtenstein je dolgo časa poskušal svojo srečo, razgovarjal se je z zastopniki desničarskih in levičarskih strank, konečno pa je dospel do prepričanja, da ne more biti kos težavni nalogi, in včeraj dopoludne je odpotoval z Dunaja na svoje posestvo. Grožnje levičarjev, ki so najodločneje odklanjali vsako desniško vlado in po svojem »zastopniku« Chlumeckem tudi najvišje kroge prepričali, da desniško ministerstvo ne bo pomirilo razburjenih duhov, te grožnje so imele toraj popoln vspeh in sedaj smo zopet tam, kjer smo bili v soboto, ko je Thunovo ministerstvo podalo ostavko. Vedno z nova se mora priznavati, da ne gre in ne gre. Ne gre tako, a tudi ne drugače, pravi včerajšnji »Vaterland«, ne gre z Liechtensteinom, pa tudi ne ali še manj s Chlumeckim. Tudi ta mož, kakor znano, se je vrival v ospredje. akoravno se to zanikuje z liberalne strani. Najbrže zato, da se mu prihrani nekoliko blamaže. Gotovo je sedaj, da ne dobimo v tej krizi niti desniškega niti levičarskega parlamentarnega ministerstva, in tudi poskusi s sostavo koalicijskega ministerstva so se že izjalovili. Preostaja toraj le še uradniško, seveda liberalno ministerstvo, toda kdo mu bo načeloval, na to še tudi danes nihče ne more dati odgovora. Imenujejo se sicer razni možje: grof Merveld, Clary, Goëss in sedaj tudi baron Gautsch, toda do konečne odločbe vladarjeve je še vsaka kombinacija negotova. Danes se prično z nova dogovori in nekateri krogi pričakujejo rešitve že tekom današnjega dne.

Jezikovne naredbe za Češko in Moravsko so še vedno glavni kamen spodtike v sedanji krizi. Možje, ki bi radi ustregli obema strankama v državnem zboru, stikajo po vseh kotih in krajih po primernem sredstvu, ki bi bilo sposobno preprečiti preveliko nasprotstvo mej mladočeškim klubom in vlado. Praška »Politik« poroča, da konkretnih predlogov dosedaj še ni stavil noben posredovalec, marveč govori se o tem le splošno in akademiški. Tudi to še ni gotovo, kako pogodbo sklenejo desniške stranke z Mladočehi. Sicer je pa to samo interna zadeva. Od izjave čeških zastopnikov je sedaj največ odvisno, na njih je sedaj, reči da ali ne. Že danes se pa lahko trdi z vso gotovostjo, da Čehi brezpogojno ne bodo odnehali, in najmanje, kar morejo zahtevati, je slovesno zagotovilo vseh desniških strank, da takoj v prvih dneh državnozborskega zasedanja desnica predloži načrt jezikovnega zakona za vse avstrijske dežele. Vsaka vlada, ki bi slovesno ne pritrdila tej zahtevi, je jednostavno nemogoča in ne bo mogla izvesti niti volitev v delegacije. Zgoraj omenjeni list sploh svetuje večini, naj v slučaju nastopa uradniškega ministerstva sploh skrbi za to, da to čim prej izgine s pozorišča, ako le mogoče še pred volitvami v delegacijo.

„Pester Lloyd" in volitve v delegacijo. Imenovani mažarski list se peča v jedni zadnjih številk s to zadevo in izraža upanje, da se v avstrijskem parlamentu gotovo izvršé volitve, akoravno mej hrupnimi protesti in ugovori. Sicer pa, nadaljuje to mažarsko glasilo, ni nobena posebna nesreča za državo, akoravno se ne sestaneta delegaciji. Trditev, da bi vsled nezakonite odobritve skupnega proračuna z novim letom armada in diplomatično zastopstvo ne dobilo več nikake plač, je popolno jalova, ki ne najde odmeva niti v vrstah najstrožje avstrijske obstrukcije. V to svrho potrebni drobiž bi se dobil tudi drugim načinom in vlada bi gotovo dobila svojedobno potrebni absolutorij. — S temi besedami se hoče pač samo pritisniti na naše opozicijonalce in jih nekako osramotiti.

Ministerska kriza v Nemčiji. Zadeva glede znane kanalske predloge seveda še ni poravnana in dokler se ne izpolni želja cesarja Viljema, tako dolgo ni misliti na mir. Sedaj se bliža zopet doba parlamentarnega zasedanja in treba je pripraviti kanalski predlogi ugodneje stališče v zbornici. V to svrho pa treba pred vsem odsloviti nekaj mož iz kabineta, ki so nasprotni predlogi ali vsaj ne dovolj vneti za njo. In mej temi je tudi minister Miquel. S svojim postopanjem v kanalski zadevi si je naklonil nezaupanje vladarjevo, pa tudi pri večini nakopal veliko sovraštvo, ker je svojo prvo napako hotel popraviti z odpustom raznih uradnikov. Zameril se je toraj pri prijateljih kanalske predloge, pri centrumu, antisemitih in agrarcih, in še celo njegovi lastni tovariši v nemško-liberalni stranki ne marajo imeti z njim nič skupnega. Mož se bo toraj moral umakniti in z njim vred najbrže še kak drug član pruskega kabineta.

Anglija in Transval. Precej časa je že od tega, ko je Chamberlain poslal predsedniku Krügerju »poslednji« ultimatum, na katerega je odgovoril ta v negativnem smislu, in vendar še danes ni napovedana vojska Transvalcem. Najnovejša poročila pravijo, da se jutri snide v posvet angleški kabinet in da se pri tej seji definitivno odloči v transvalski zadevi. Zakaj se pač tako dolgo odlaša, ne more v glavo politikom, najmanj pa transvalskim Burom, ki že težko pričakujejo angleških gostov. Glavni vzrok je gotovo ta, da Chamberlain nima potrebnega poguma, ker dobro vé, da se angleška vojna moč na suhem ne bo mogla meriti z Buri, mornarica pa ne pride dosti v poštev. Sicer pa Angleži pri vsi svoji »agilnosti« nikamor ne morejo. Že takoj prve dni se je mnogo delalo v vojnem ministerstvu, posvetovalo in dajalo ukaze te ali one vrste, 9. t. m. pa se je še le uvidelo, da se treba malo bolj podvizati, in po preteku nadaljnih osmih dnij so mogli vkrcati prvi bataljon vojakov. Skupno je dosedaj odšlo 5000 mož. Tri baterije, ki so bile pripravljene na odhod že prvi teden minulega meseca, bodo šele prihodnji teden odšle iz Liverpoola. Ako bodo priprave tako napredovale, bomo še dolgo čakali na odločilni trenutek. Sedaj pravijo angleški listi, da treba takoj odposlati 50.000 mož. Kje jih bodo pa dobili in kedaj jih spravijo v Afriko, na to menda še ne mislijo. Nasprotno se pa vztrajneje pripravljajo Buri in sploh Afrikani v južnem delu Afrike. Njih slavne zmage iz leta 1881 so jim porok, da se jim ni treba bati prihodnjosti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. septembra.

(**Lažiliberalni učitelji**) so v teku zadnjih dnij objavili že dva članka kot odgovor na sobotni naš članek, v katerem obsoja učitelj postopanje lažiliberalnih učiteljev. Duhovita sta ta dva članka, in prava slast bi bila preskusiti jima obisti in srce, kakor je »Narod« storil z našim člankom. Prvikrat je »Narodov« učitelj dognal, da našega članka ni pisal noben učitelj, da tega ni zmožen nobeden onih znanih »trideseterih«, v drugem članku je »Narod« že prišel do trditve, da se je dr. Aleš Ušeničnik toliko ponižal, da se je v soboto prelevil v učitelja ter izprožil klerikalno puško med lažiliberalne učitelje. Kedo ve, kaka odkritja bomo še doživeli pri tretjem članku, najbrž, da je dr. A. Ušeničnik namakal pero pišoč ta članek s krvjo, namesto s črnilom, v dokaz, kako da mi sovražimo šolo in učiteljstvo. Mi prepustimo odločitev o avtorstvu našega članka našemu dopisniku-učitelju, ki naj se malce pokratkočasi s svojimi ljubeznjivimi tovariši. — Jedno pa je nam na včerajšnji članek odgovoriti in sicer to, da so se ti lažiliberalni dopisniki naučili od »Naroda« prav na debelo lagati. Očitajo namreč katoliško-narodni stranki, da ni imela srca za učiteljstvo in za zboljšanje njih gmotnih razmer ter da si je tedaj »Slovenec« obesil ključavnico na usta in jo zaklenil s sedmerimi pečati. To je pa vendar tako grda neresnica, da jo moramo prav trdo pribiti. Prav za prav se »Narodov« člankar že sam udari po lažnjivih ustih, ko proti sklepu članka piše: »Sam posl. Povše — torej najčistejši klerikalec — je priznal ob regulaciji naših plač v deželnem zboru Kranjskem, da izvršuje učiteljstvo popolnoma svoje dolžnosti«, torej je poslanec Povše to trdeč gotovo govoril za zboljšanje plač, kakor je tudi iz poročil deželnega zbora kranjskega razvidno, da so vsi poslanci katoliško-narodne stranke glasovali za zboljšanje učiteljskih plač. Značilne so v tem oziru besede, ki jih je tem povodom govoril l. 1897. poslanec Kalan v deželnem zboru: »Jaz stojim na stališču, na katerem mora stati vsak poslanec, da si pri tem vprašanji učitelje predstavljam kot v narodnem oziru važen in imeniten faktor, kateremu imamo zaupati najdragocenejši zaklad, ki ga imamo, našo mladino, in zato je potreba, da tudi v gmotnem oziru, v kolikor dopuščajo finančne razmere naše dežele, podpiramo ta faktor, da ga ne moré toliko materijalne skrbi, ker skušnja uči, da tam, kjer prevladuje skrb za vsakdanji kruh, izgineva tudi idejalni vzlet in veselje do izpolnovanja službenih dolžnostij in da pri tem ne trpi samo učiteljstvo, ampak zlasti tudi oni, o katerih tudi ne želimo, da bi trpeli, namreč naša mladina. — Ako glasujem za povišanje, imam pred očmi, kako težavna je služba učiteljeva. Kdor je sam to skušal, kakor n. pr. tudi duhovnik kot katehet, ta ve, kaj se pravi v takem zraku prebiti toliko in toliko ur na dan, in ta ve, koliko truda in napora ima učitelj z raznimi vrstami otrok, ki jih ima pred seboj. In če se pomisli, da se mora pri vsem tem učitelj glede svojega kruha takorekoč omejiti na 20 dni v mesecu, drugih deset dnij pa naj si išče kruha ne vem kje, potem se mora pač priznati, da je opravičeno, da se nanj oziramo in da se potrudimo, da učiteljstvu pokažemo, da brez ozira na njegovo praktično mišljenje velja za nas načelo, da je vsak delavec vreden svojega plačila, torej tudi učitelj«. Tako so govorili in glasovali za zboljšanje učiteljskih plač zastopniki naše stranke, kateri sedaj »Narodov« člankar očita, da nima srca za učiteljstvo. — Poštenim učiteljem samim prepuščamo, da sodijo o tem nepoštenem, lažnjivem pisarjenju.

(**Škofu dr. Ant. Mahniču**) je danes čestitala k 25letnici mašništva »Slovenska krščanska soc. zveza« v ime v njej organizovanega slovenskega delavstva ter se mu je ob jednem najudanejše zahvalila, da v Svoji vladikovini liki Cirilu in Metodu odločno zagovarja in brani slovansko liturgijo.

(**Imenovanje.**) Poštnim vežbenikom v Ljubljani je imenovan absolvirani gimnazijec Fr. Čuš iz Maribora.

(**Zadružnim instruktorjem**) za dobo jednega leta je za Štajersko, Koroško, Kranjsko, Tirolsko in Predarlsko imenovan namestniški koncipist dr. Fridr. Rücker s sedežem v Inomostu. Za zadruge na Kranjskem in v slovenskem delu Štajerske mu je prideljen uradnik kranjskega deželnega odbora Henrik Pfeifer.

(**Iz Železnikov.**) Dne 25. t. m. izročila je posebna deputacija velezaslužnemu preč. gospodu Jakobu Mraku, župniku v Naklem, diplomo častnega občanstva, v kar ga je izvolil občinski odbor v spomin 25letnice blagoslovljenja naše pod njegovim vodstvom zrastle krasne župne cerkve.

(**Novo cerkev**) so pričeli graditi v Vel. Poljanah pri Ribnici. Troški so proračunjeni na 16336 gld. 86 kr., ki se bodo večinoma pokrili iz zapuščine pokojnega župnika Jos. Novaka.

(**Slovensko politično društvo**) za Štajersko je imelo zadnjo nedeljo v Mariboru občni zbor. Predsednik dr. Gregorec je poročal o društvenem delovanju. Nato se je vršila volitev. Predsednikom je bil izvoljen pri drugi volitvi dr. Glaser, od-

vetnik v Mariboru. Konečno je dr. Gregorec poročal o političnih razmerah.

(**Pravila delavskega stavbinskega društva.**) Ravnateljstvo ljubljanskega delavskega stavbinskega društva je založilo večjo množino vsem zahtevam ustrezajočih pravil, ki so tako prirejena, da jih rabi lahko vsako te vrste društvo na Slovenskem. Treba je le izpolniti dotična prazna mesta, kakor je potrebno z ozirom na dotični kraj. Opozarjamo toraj vse one, ki nameravajo ustanoviti taka društva, da naroče pri imenovanem društvu potrebno število iztisov pravil.

(**Kdo je kaj dolžan?**) Malovrh je pretekle dni zopet možil Mico Kovačevo, pa tudi sedaj je ni spravil pod streho. Dokazalo se je, da so stoli in pesek pri vinogradniškem društvu plačani in da bi Malovrh bolje storil, da bi poročal o nekem površniku, ki, kakor se govori, še ni plačan. Ker bi pri »Narodu« Mico Kovačevo tako radi komu obesili na vrat, prav radi pomagamo pri tem človekoljubnem delu in bomo, kadar bode zopet hodila okolu nas, poslali jo okolu »Narodovih« pristašev. In potem se bode po Malovrhovem receptu tudi od naše strani razvila, mnogim naprednim korifejam gotovo prav »prijetna« politična borba z naštevanjem — dolgov.

(**Na cesarja Franca Jožefa I. mestni višji dekliški šoli**) se sprejme letos v I. tečaj za stenografijo (torek od 4—5. in četrtek od 11—12. ure) še 15 gospodičin. Uči se izprva slovenska, na podlagi te pa se bode drugo leto nadaljevala stenografija nemška. Honorar 2 gld. na mesec. Gospodičine, ki reflektujejo na ta pouk, naj se oglasé vsaj do ponedeljka, 2. oktobra v ravnateljevi pisarni.

(**Spomenik cesarici Elizabeti**) bodo postavili v Lukovici pri Brdu.

(**S Trate.**) Pred malo dnevi smo tratarski župljani občutili britko žalost, namreč izgubo blagega, iskreno priljubljenega č. g. župnika Fran. Petrovčiča. Pokojni je bil rojen v Črnem Vrhu pri Idriji, dovršil je svoje študije v Ljubljani, ter deloval kot marljivi kapelan v Kočevju, pri sv. Križu in v Moravčah, in leta 1888 prišel je za župnika na Trato. Za božjo čast vnet, skrbel je posebno za olepšavo domače župnijske cerkve, v kateri se je veliko popravljalo, oziroma novega napravilo v zadnjih jednajstih letih njegove duhovniške službe na Trati. Karkoli je pokojni gospod napravil v cerkvi ali zunaj cerkve, vse je v najlepšem redu, ter kaže, da je imel za okusno delo in napravo poseben dar. Dokler ni bilo pokojnika na Trati, nismo imeli nikoli poštenih orgelj v naši cerkvi. Deloma je bila kriva denarna zadrega, deloma pomanjkanje prostora na koru. Zadnje stare orglje bile so n. pr. prevelike tako, da je bilo treba predreti obok nad korom, v katerega so molile piščali predala 16“. — Ranjki gospod je pa tudi ta pogrešek poravnal, ko je s pomočjo izdelovateljev orgelj gg. bratov Zupan postavil, krasne in lične orglje na kor, s 13 izpremeni, dvojnim manualom in spredaj igralnik, kar je gotovo olepšava cerkve in v povzdigo službe božje. Kakor si je r. gospod veliko zaslug pridobil s popravo cerkve in zunanjih službe božje zadevajočih se reči, tako bil je posebno vnet za povzdigo pobožnosti in službe božje. Goreč častilec Marijin nameraval je upeljati Marijino družbo. Koliko ljubezni in udanosti so mu skazovali domači župnjani, ni mogoče popisati; lahko je pa to spoznal tisti, kateri se je vdeležil pogreba. — Svetila mu večna luč! R. I. P.

(**Služkinja v ognju.**) Sinoči je služkinja L. Potočar v Kolodvorskih ulicah štev. 28. snažila svetilko pri zakurjenem štedilniku in je pri tem delu postavila na štedilnik steklenico petroleja. Ker je bil štedilnik razgret, je steklenica počila in petrolej se je razlil v štedilnik. Vsled tega je ogenj izbruhnil z veliko močjo ter dosegel služkinjo, ki je bila nakrat vsa v plamenu. Ljudje so prihiteli na pomoč in jo pogasili. Težko poškodovano so takoj odpeljali v deželno bolnico. Na poti je ves čas upila vsled groznih bolečin. Baje ni upanja, da okreva.

(**Zdravje v Ljubljani.**) Od 17. septembra do 23. septembra je bilo 20 novorojencev, 20 jih je umrlo, in sicer 1 za vratico, 3 za jetiko, 3 vsled mrtvouda, 1 vsled nezgode, 1 vsled samomora, 11 za različnimi boleznimi; med njimi je 7 tujcev, 8 iz zavodov. Za infekcijoznimi boleznimi so oboleli, in sicer: 1 za škrlatico in 3 za vratico.

(**Nezgode.**) Delavka Terezija Vončina pri tvrdki Tönnies je danes zjutraj padla z odra pri zgradbi Auerjeve hiše na Dunajski cesti ter si zlomila levo nogo. — Z lestve je padel včeraj popoldne pleskarski pomočnik Andrej Celar. Izpahnil si je nogo in se tudi sicer precej poškodoval.

(**Utopila**) se je na Colu pri Vipavi 26letna Marija Ferjančič v veliki mlakuži proti Žagoličem. Po noči dne 27. t. m. je vstala in se napotila proti Colu. Ker je bila baje zadnje dni umobolna, je zagazila v blatno vodo in utonila.

(**Hrvatska gimnazija v Pazinu**) je Lahom trn v peti. Poreška klepetulja vedno premleva svoja obrekovanja, češ, da je hrvatska gimnazija nepotrebna, da so učenci nesposobni in neolikani ter da so Hrvatje zbobnali skupaj učence iz cele Avstrije. Vse te zabavljice narekuje le srd, ker se je takoj v začetku pokazala nujna potreba tega zavoda. Nastopni podatki pokažejo italijanske laži v pravi luči: Oglasilo se je 127 učencev; 3 od teh niso prišli k izpitu, 24 jih je bilo odbitih, ostalo jih je torej 100. Od teh jih je 96 rojenih in bivajočih v Istri, 1 je rojen izven Istre, a biva sedaj v Istri, in le 3 niso Istrani, a samo eden je rojen izven Primorja. Po narodnosti je 80 Hrvatov, 19 Slovencev in 1 Čeh. To so torej istiniti podatki, na katere Lahoni opirajo svoje nesramne spletke proti gimnaziji. Na italijanski gimnaziji je vpisanih 91, a so samo 3 odklonili. Samo sovraštvo zagrizenih Lahonov govori iz poreške babe.

(**Italijansko politično društvo za Istro**) je imelo te dni neki sestanek, na katerem so sostavili nov načrt za boj Italijanov zoper Slovane v Primorju. Sklenili so, da pozovejo Italijane vsega Primorja na skupen boj proti Slovanom. Ker so posamezni oddelki tako raztrešeni in — »preobloženi z delom«, treba, da nadomestijo izostanek tovariši iz druzih pokrajin, vse delo pa mora prešinjati duh skupnosti in združene moči tako dolgo, da leži na tleh Slovanstvo v Primorju. Ali smo jim grozno na poti! Pa se bodo menda zmotili v svojih — skupnih računih nasproti n a š i skupnosti!

(**Vinska letina v Istri.**) Kakor se nam poroča, je letošnja trgatev v Istri v splošnem še precej dobra. Dasi je po nekaterih krajih pobila toča in je tudi vsled vročine odpalo perje, je pridelek širom Istre vspel izborno. Zlasti pa je na Poreščini videti pravcati blagoslov božji, tu je grozdja toliko, kakor bi ga bilo sejalo nebo.

(**Dva Garibaldinca obsojena.**) V torek sta bila v Trstu obsojena na 10, oziroma 8 dni zapora dva Lahona, ki sta brusila pete za Garibaldijem ter kričala »viva l'Italia«.

(**V morje**) sta v torek v Trstu padla dva konja s tovornim vozom ter sta poginila.

* * *

(**Pruska krutost.**) Iz Berolina javljajo, da se je v Nemčiji poljskim dijakom prepovedalo, podučevati se med seboj v poljskem jeziku. 150 m. kazni pa morajo plačati tisti stariši, ki bi se upali svoje otroke učiti poljščine.

(**Koliko stane obleganje Fort Chabrola?**) Francoski finančni minister se sedaj gotovo že kesa, da je tako dolgo vlada po svojih organih prežala na Guerina v njegovi palači. Stroški, ki jih bo morala vsled tega poravnati vlada, so namreč ogromni. Vsak vojak je imel na dan 1 fr. 50 c. doklade, kar znaša 10.000 fr. K temu treba prišteti doklade policijskega osobja, ki znašajo skupaj 20.000 fr. Toda vse to ni nič proti odškodninam, ki jih zahtevajo razni obrtniki in trgovci. Neki oštir, ki je izgubil vse svoje goste, zahteva 80.000 fr., neki lastnik hotela pa piše: Moja hiša ima sedemnajst sob in stanovanj. Policija je sicer najela cel hotel, toda kako naj sedaj oddam sobe, ki so v njih bivali vojaki in stražniki. Zahtevam 80.000 frankov. — Nadalje se oglašajo trgovci s papirjem, mesarji, peki in drugi z velikimi svotami. Ako bo Guerin obsojen, bodo sicer prodali njegovo na 80.000 fr. cenjeno hišo ter tiskarno, ki stane 60.000 frankov, z vso opravo, toda dobili bodo pri razprodaji komaj deseti del vrednosti. Vlada bo toraj morala šteti nad 200.000 frankov. Dragi Guerin!

(**Osodepolni recept.**) Zdravnik je imel navado pisati bolnikom svoje recepte na star, na jedni strani že popisan papir. Nekoč izroči zdravnik nekemu zelo slabemu bolniku tudi take vrste recept. Bolnik ga vzame v roke in prebledi, ko bere: Pogreb bo v sredo ob treh popoldne. Zdravnik je to pot porabil za recept nenatisnjeno stran mrtvaškega naznanila.

(**Visoka starost.**) Neki ruski list poroča, da žive v neki vasi trije bratje Kovalenko, ki so skupaj 350 let stari. Najstarejši ima 120 let, drugi 118 in tretji 112. Vsi trije so še trdni in zdravi.

(**Bullbaiting.**) Angleži so bili hudi nasprotniki bojem z biki. Ta neusmiljeni sport pa hočejo zopet uvesti. Blizu Londona že zidajo veliko poslopje, kjer v kratkem prično predstave.

(**Krištof Kolumb — blazen.**) Znani italijanski psihiater Cesare Lombroso uči, da je veleum neka vrsta duševne bolezni. Na podlagi te svoje teorije je nedavno objavil daljši spis, v katerem dokazuje, da je bil Krištof Kolumb blazen, kajti le blaznost je Kolumba mogla zapeljati, da je šel iskat Indijo proti zapadu. Lombroso se sklicuje na to, da je Kolumb hitro osivel, da je imel nenavadno veliko gorenjo čeljust, a nič brade in ozko čelo. Tudi v Kolumbovi pisavi išče Lombroso dokazov za njegovo blaznost. Dalje pravi Lombroso, da Kolumb ni bil trden v latinščini in slabo podkovan v zemljepisju. No, če so to dokazi za blaznost, potem pa tava res mnogo blaznih po zemlji!

(**Priprave za razstavo v Parizu.**) V gostilni natakar gostu zelo drago zaračuni kos pečenke. — Gost: „To vendar ni mogoče, da bi pečenka veljala 5 frankov.“ — Natakar: „Da, ker treba ljudi počasi pripraviti na pariško razstavo.“

(**Praktičen pijanec.**) A: Kako da imaš dve postelji v sobi? — B: Veš po noči vsaj jedno ložje najdem.

(**Še vedno tako in vendar drugače.**) A: Torej ti si tako srečen, da si se oženil z malo Anico, ki se je tako lepo smejala in kazala svoje zobe. Ali je še vedno tako ljubeznjiva? — B: No, smeja se ne več tako rada, a zobe mi še vedno — kaže!

(**Ljudem ni več upati.**) Tat ležeč leno v senci: Ljudem res dandanes ni nič več zaupati. Zadnjič sem vlomil v neko hišo ter sem iz okna zmetal nekaj stvari na dvorišče, da jih ložje odnesem, pa ko pridem na dvorišče, jih že ni bilo nikjer, le nekega brezvestnega tatu sem videl, ko je z njimi bežal z dvorišča.

(**Realist.**) A: »Ali se ne morete za nobeno stvar navdušiti?« — B: »Zakaj ne, če sem dobro plačan!«

(**Kesanje in trden sklep.**) Žena možu, ki pride še le zjutraj domov: Za božjo voljo, ali te ni sram, da prideš še le sedaj domov. Glej, vselej ko prideš domu, so otroci že po koncu . . Mož skesan: Res, to ni prav in mora biti drugače. Od sedaj zanaprej morajo otroci zjutraj — dalje časa spati.

Društva.

(»Slovensko planinsko društvo«) priredi vsako soboto, ako pa je ta dan slovenska gledališka predstava, pa en dan prej, v veliki sobi restavracije »Narodnega doma« planinske sestanke, na katerih se bo prosto razpravljalo o turistiki in o društvenih zadevah. Zunanji člani in prijatelji društva se posebe opozarjajo na to priliko. Člani, prijatelji in njih obitelj so vabljeni.

(Okrajna posojilnica v Ormoži) registrovana zadruga z neomejeno zavezo imela je od začetka svojega poslovanja 15. julija 1899 do 15. septembra 1899 denarnega prometa 80.926 K 53 h. — Zadružnikov je pristopilo 125, ki so vplačali deležev 2500 K. — Vložilo je 48 strank vkup 39.756 K 36 h; izposodilo si je 105 zadružnikov 35.190 K. — Opomba: Posojilnica obrestuje hranilne vloge s 4½ % od 1. in 15. vsakega meseca ter jih kapitalizuje polletno. Rentni davek plača posojilnica sama. — Posojila dajejo se zadružnikom na osebni kredit po 6 %, na hipoteke pa po 5½ %.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministerska kriza.

Dunaj, 28, septembra. Danes so bili k cesarju v avdijencijo poklicani poslanci Javorski, Bilinski, Kaizl, Dipauli, Kathrein; Engel je brzojavno poklican na Dunaj k avdijenciji.

Dunaj, 28. septembra. Za trdno se govori, da se novo ministerstvo še danes sestavi. Baron Gautsch je prevzel kakor se govori, zadnji hip nalogo sestaviti novo vlado. Ni pa še znano, ali sestavi uradniško ministerstvo ali pa je vzame iz

desnice; v zadnjem slučaju bi bile zastopane v kabinetu razne narodnosti.

Dunaj, 28. septembra. Gautsch skuša sestaviti vlado, v kateri bo nekaj parlamentarcev in nekaj uradnikov, in sicer nekaj desnici in nekaj levici pripadajočih. Splošno se sodi, da Gautsch prevzame vodstvo v novem kabinetu, ker cesar želi, da se kriza hitro reši, vendar tudi še zadnji hip ni izključeno v sedanjih zamotanih razmerah kako presenečenje.

Dunaj, 28. septembra. Sekcijski načelnik Režek, rodom Čeh, bode baje član Gautschovega ministerstva; od dosedanjih ministrov ostaneta v novem kabinetu Jendrzejevicz in Welsersheimb. — Novo ministerstvo ima nalogo, razveljaviti jezikovne naredbe, izvesti volitve v delegacije in pričeti dogovore o kompromisu mej desnico in levico, od tega da je zavisen njegov obstanek.

Dunaj, 28. septembra. Poljskega kluba vodstvo je imelo sejo, v kateri je izjavilo, da izid ministerske krize nima zanj nobenega vpliva, da tudi v prihodnje vztraja pri desnici ter da bo delovalo na to, da se zopet omogočijo zdrave parlamentarne razmere.

Dunaj, 28. septembra. Listi poročajo, da se je res razmotrivala eventualnost, da se na čelo vladi postavi kak general, ki je popolno izven političnih strank.

Berndorf, 28. septembra. Včeraj popoldne ob pol 3. uri pripeljal se je cesar v spremstvu vojnega ministra Krieghammerja, ministerskega predsednika Thuna, ministrov Witteka, Bylandt-Rheidta, Dipaulija, Kaizla, dalje kneza Windisch-Graetza. Chlumeckega, barona Becka in deželnega maršala Gudenusa ogledat si Kruppovo tovarno ter delavske hiše. Vsprejeli so vladarja nadvojvoda Rainer, namestnik in Krupp. Vsi prostori so bili krasno ozaljšani. Vladar si je ogledal tudi delavska stanovanja ter nagovoril več delavcev in delavk. — Zvečer ob sedmih se je povrnil na Dunaj.

Dunaj, 28. septembra. Predsednik zbornice dr. Fuchs obhaja danes svojo srebrno poroko. Došlo mu je veliko častitk, tudi papežev nuncij mu je čestital ter mu izročil v imenu papeža dragoceno spominsko svetinjo s podobo Leona XIII. ter pismo, v katerem blagoslavlja papež njegovo družino.

Dunaj, 28. septembra. „Wiener Zeitg." objavlja cesarjev odlok, s katerim se dovoljuje ustanovitev češke višje šole v Brnu.

Dunaj, 28. septembra. Bivši minister Bittner je umrl sinoči v Hietzingu.

Dunaj, 28. septembra. Za prihodnjo soboto, 30. t. m. napovedana seja delavskega sveta je odložena za poznejši čas.

Dunaj, 28. septembra. Bolgarski knez Ferdinand je podelil cesarju kolier Aleksandrovega reda v briljantih. Sinoči je odpotoval v Varno.

Dunaj, 27. septembra. „Deutsches Volksblatt" poroča, da je na Ogerskem v Vacovu nek Žid uropal krščansko dekle ter jo umoril. Preiskave se vrše.

Dunaj, 28. septembra. V Londonu je občna sodba, da je vojska s Transvalom neizogibna. Jutri se baje v tem smislu izreče tudi ministerski svet.

Budimpešta, 28. septembra. Obe zbornici ogerskega državnega zbora sta se sošli danes k jesenskemu zasedanju.

Budimpešta, 28. septembra. Socijalisti so priredili sinoči ob 9. uri sprevod po mestu ter kričali: „Ven s splošno volilno pravico". Pred opero jih je hotela ustaviti policija, in prišlo je do pretepov. Aretovali so 150 demonstrantov.

Melusine- ustna in zobna voda

deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zób, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Jedina zaloga 2 567 14

v deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj"

Milana Leustek-a v Ljubljani,

Resljeva cesta 1, poleg mesarskega mosta.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Razpošilja z obratno pošto.

Umrli so:

26. septembra. Franc Grošelj, uradni sluga, 59 let, Breg 6, vsled želodčnega raka. — Marija Kos, poštnega oficijala hči, 5 mesecev, Rimska cesta 2, črevesni katar.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 27. septembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl.	8·44	do gl.	8·46
» » pomlad	»	8·84	» »	8·86
Rž za jesen	»	6·92	» »	6·94
» » pomlad	»	7·29	» »	7·31
Turšica za oktober	»	5·52	» »	5·54
» » maj-junij	»	5·37	» »	5·38
Oves za jesen	»	5·23	» »	5·24
» » pomlad	»	5·66	» »	5·67

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m., srednji zračni tlak 736·0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celzija	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
27	9. zvečer	735·8	14·8	sl. jug	jasno	0 0
28	7. zjutraj	736 2	9·2	sl. szah.	megla	
	2 popol.	734 4	19 2	sl. jzah.	pol oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura 14·4°, normale: 13·3°.

Poslano.

455

Jemljemo si čast, naznaniti čč. sobratom, da naš pooblaščenec prečastni gosp Dijoniz **Guzmics** ravnokar potuje po južnih kronovinah, da prečast. gg duhovnike pouči o **„društvu za obnemogle katoliške duhovnike v Avstriji"** in da jih povabi k pristopu. Prosimo svoje preč. sobrate, da našega pooblaščenca bratovsko sprejmó, mu popolnoma zaupajo in društvu pridno pristopajo.

Vodstvo društva za obnemogle katol. duhovnike v Avstriji na Dunaji, I., Wipplingerstrasse 30.

Čopiče za **slikarje, pleskarje, zidarje** in za **domačo porabo** ima v veliki izberi v zalogi tvrdka **BRATA EBERL v Ljubljani,** Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 **16** 11—6

Mlin na prodaj

je na **Lazih hiš. št. 1,** občina **Zgor. Tuhinj nad Kamnikom,** kakih 20 korakov od deželne ceste oddaljen. Mlin je brez oprave. Vodna moč je tolika, da žene 5 kamenov in stope. Pripraven je tudi za fužino.

Več pové **Janez Hribar,** posestnik na **Češnjicah.** 787 3—2

„Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo",

pisarna v Šelenburgovih ulicah št. 3

v Ljubljani,

sprejema in izplačuje

hranilne vloge po 4½% obresti

od dné do dné brez odbitka in brez odpovedi.

Za brezplačno pošiljanje denarja so položnice na razpolago.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. Hudnik,
predsednik.

757 5

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l. itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896, 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jemljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost. 726 50—9

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani, Dunajska cesta 13

priporoča svoje **pripoznano najboljše**

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

Ilustrovani ceniki zastonj in franko.

712 20—5

Telefon štev. 135.

Kupuje in **prodaja** vse zdolej zaznamovane **efekte** in druge **vrednostne listine** po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

„BANKA Maks Veršec'

v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet štev. 847·533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema **hranilne vloge** v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4½%. **Poštno-hranilnične položnice** so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 28. septembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 » 85	»
Avstrijska zlata renta 4%	118 » 05	»
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 » 10	»
Ogerska zlata renta 4%	116 » 55	»
Ogerska kronska renta 4%, 200	95 » —	»
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	899 » —	»
Kreditne delnice, 160 gld.	368 » 10	»
London vista	120 » 65	»
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 97½	»
20 mark	11 » 77	»
20 frankov (napoleondor)	9 » 58	»
Italijanski bankovci	44 » 50	»
C. kr. cekini	5 » 69	»

Dné 27. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 50	»
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 50	»
4% zadolžnice Rudolfove železn. po 200 kron	100 » 10	»
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 » —	»
Dunavske vravnavne srečke 5%	128 » 50	»
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 » 50	»
Posojilo goriškega mesta	112 » —	»
4% kranjsko deželno posojilo	— » —	»
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » 90	»
Prijoritetne obveznice državne železnice	215 » 25	»
» » južne železnice 3%	167 » 50	»
» » južne železnice 5%	118 » —	»
» » dolenjskih železnic 4%	99 » 50	»

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 75	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » —	»
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 40	»
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » 50	»
Salmove srčke, 40 gld.	83 » 75	»
St. Genóis srečke, 40 gld.	84 » —	»
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 » —	»
Ljubljanske srečke	23 » —	»
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 » 50	»
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3170 » —	»
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	426 » —	»
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	71 » —	»
Splošna avstrijska stavbinska družba	103 » —	»
Montanska družba avstr. plan.	280 » 50	»
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	190 » 50	»
Papirnih rubljev 100	127 » 50	»

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanja** za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR"

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec. Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.